

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ II

Κάθαρσις II
Εικαστική έκθεση

Συγκρότημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
κτήριο Κ3
26ης Οκτωβρίου 64, Θεσσαλονίκη, 54627

6 - 15 Φεβρουαρίου 2026
Ώρες λειτουργίας: 11:00 – 20:00

Διοργάνωση
Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας
(ΟΣΥΑΠΕ)

Υπό την αιγίδα
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Σε συνεργασία με
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών. Σχολή Καλών
Τεχνών - Α.Π.Θ.
Ωδείο Αθηνών

Γενική επιμέλεια, συντονισμός
Κωνσταντίνα Καραχάλιου, εικαστικός, υπάλληλος Περιφέρειας Αττικής

Σύμβουλος επιμέλειας και καταλόγου
Δώρα Βασιλάκου, ιστορικός τέχνης

Γραφιστικός σχεδιασμός καταλόγου
Ποντίκη Καλλιρρόη

Εκτύπωση
Samaras Printing Company

©
Για τα έργα: οι εικαστικοί
Για τα κείμενα: οι συγγραφείς
Φωτογραφία εξωφύλλου: Στέφανος Πασβάντης

Να αγγίζουμε όλα τα «θέλω» και τα όνειρα ...

Συνεχίζουμε να παρεμβαίνουμε σε όλες τις πλευρές της ζωής των εργαζομένων. Για εμάς οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να αγγίζουν όλα τα «θέλω» και τα όνειρά τους. Να ενώνουν τον «έμπειρο» με τον «άπειρο», τον δυνατό με τον αδύνατο, τον επιστήμονα με τον τεχνίτη, τους κλάδους όλους, τους ανθρώπους όλους..., στο δρόμο της διεκδίκησης για την χειραφέτηση και την ανύψωση του Ανθρώπου. Να δημιουργούν το υπόβαθρο όλοι οι άνθρωποι να «βγάζουν έξω» ότι καλύτερο έχουν, ότι καλύτερο μπορούν να εισφέρουν..., μακριά από τον ατομικισμό, τον ανταγωνισμό και την εκμετάλλευση.

Η ιδέα έπεσε στο τραπέζι μετά τις εικαστικές δράσεις των τελευταίων χρόνων σε επίπεδο Συλλόγου Αττικής, θέλοντας να δώσουμε διέξοδο σε σκέψεις και ανησυχίες των εργαζομένων στις Περιφέρειες της χώρας, να ενισχύσουμε τη διάθεση για δημιουργία. Αφού στην Περιφέρεια Αττικής έχουμε συναδέλφους δημιουργούς, εκφραστές της συλλογικής δράσης, γιατί να μην προσπαθήσουμε για κάτι πιο μεγάλο;

Έτσι και έχοντας επίγνωση ότι τίποτα δεν παίρνει μαζικές διαστάσεις, τίποτα δεν αγκαλιάζεται από πολλούς, τίποτα δεν καθιερώνεται αν «κάποιοι», λίγοι στη αρχή δεν παλέψουν για τα όνειρά τους, προσκαλέσαμε να ακολουθήσουν το δρόμο αυτό κι άλλοι Σύλλογοι εργαζομένων στις Περιφέρειες της χώρας, μέλη της ΟΣΥΑΠΕ. Και είμαστε χαρούμενοι, που βρήκαμε συνοδοιπόρους που μπορούν να παράγουν μια δράση, συναδέλφους από διαφορετικές περιοχές, διαφορετικού επιστημονικού ενδιαφέροντος και χωρίς την απαραίτητη προϋπόθεση να είναι εικαστικοί.

Και είμαστε διπλά χαρούμενοι που η προσπάθειά μας αυτή, μιας ετερογενούς ομάδας, αγκαλιάστηκε αρχικά από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (Αθήνα) μέσα από το ΣΤ 'Εργαστήριο της και στη συνέχεια από την Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ταυτόχρονα συνεχίζουμε να αναδεικνύουμε τους δημόσιους χώρους, την απαίτηση χρήσης και αξιοποίησής τους από τους εργαζόμενους και τους μαζικούς φορείς, καθώς και την ανάγκη συντήρησης, λειτουργικής και αισθητικής αναβάθμισής τους.

Γι αυτό και επιλέξαμε και παρουσιάσαμε :

- την 1^η ΚΑΘΑΡΣΙΣ στην Αθήνα στο Δημόσιο Απολυμαντήριο επί της Ιεράς Οδού, σε τμήμα του κτιριακού συγκροτήματος του Λυσοιατρείου, σε ένα χώρο με μνημες και ιστορία, αλλά ρημαγμένο και λεηλατημένο, που τα «φώτα», που έπεσαν πάνω του, έδωσαν ώθηση να ξεκινήσουν οι διαδικασίες μετατροπής του σε σύγχρονο χώρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- την 2^η ΚΑΘΑΡΣΙΣ στην Θεσσαλονίκη στο κτήριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στο κτήριο που στεγάζονται οι υπηρεσίες, που εργάζονται εκατοντάδες συνάδελφοι, σε χώρους όχι μόνο του κτιρίου Κ3, αλλά και στα «περάσματα», στη διαδρομή, που ακολουθούν οι εργαζόμενοι για να πάνε στη δουλειά τους

και θα συνεχίσουμε σε αυτό το δρόμο, προσπαθώντας συνεχώς να βρίσκουμε περισσότερους συνοδοιπόρους, να ξεσκαλύνουμε περισσότερους εργαζόμενους που με πείσμα και αισιοδοξία θα αντιπαλέψουν τις δυσκολίες της καθημερινότητας, να μεγαλώνουμε την αλυσίδα εργαζομένων, φοιτητών και πανεπιστημιακών δασκάλων, που βάζουν το «εμείς», πάνω από το «εγώ».

Σε αυτό το δρόμο και με ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους συμβάλλουν στην προσπάθεια αυτή, αισιοδοξούμε να συνεχίσουμε... να δημιουργούμε, να αγγίζουμε όλα τα «θέλω» και τα όνειρα ... και να ταξιδέψουμε και σε άλλα μέρη...

Βέτα Πανουτσάκου

Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ) και του Συλλόγου Υπαλλήλων Περιφέρειας Αττικής

Χαιρετισμός Περιφερειάρχη Αττικής

Είμαστε χαρούμενοι που η “Κάθαρσις” που γεννήθηκε στην Αθήνα και τέθηκε υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής, ταξίδεψε τώρα στη Θεσσαλονίκη. Μας ικανοποιεί ιδιαίτερα ότι συνεχίζονται με την προτροπή της ΟΣΥΑΠΕ, οι εικαστικές δράσεις εργαζομένων στις Περιφέρειες, η εξωστρέφεια που έχουν και οι συνεργασίες τους με την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (Αθήνα) και τη Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η ομαδική παρουσίαση των έργων τους στο κτήριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σε συνέχεια της Έκθεσης στο δικό μας χώρο στην Αττική, στο Δημόσιο Απολυμαντήριο – Λυσοιατρείο αφήνουν ένα σημαντικό αποτύπωμα σε σημαντικά δημόσια κτίρια, ενώ δίνουν πρόσθετη αξία στο δημόσιο χώρο.

Στηρίζουμε τις προσπάθειές τους, την δημιουργική και καλλιτεχνική τους έκφραση και είμαστε σίγουροι ότι και η “Κάθαρσις” της Θεσσαλονίκης θα σημειώσει την ίδια επιτυχία με της Αθήνας.

Νίκος Χαρδαλιάς

Περιφερειάρχης Αττικής

Χαιρετισμός Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας

Αγαπητοί επισκέπτες,

Έχουμε τη χαρά να φιλοξενούμε στη Θεσσαλονίκη την εικαστική έκθεση 'ΚΑΘΑΡΣΙΣ'.

Μια καλλιτεχνική προσπάθεια από υπαλλήλους Περιφερειών της Χώρας, υπό τον συντονισμό της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ), η οποία πραγματοποιείται υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Η καλλιτεχνική δημιουργία και έκφραση των ανθρώπων που εργάστηκαν για το αποτέλεσμα αυτό, μέσα από τη μελέτη και την έρευνα, πλαισιώνεται από εικαστικούς της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, συνδυάζοντας ταλέντο, επιστημοσύνη, γνώσεις και φαντασία.

Η ενδιαφέρουσα έκθεση φιλοξενείται στο συγκρότημα του Κτιρίου Υπηρεσιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Δυτική Θεσσαλονίκη, που αποτελεί πλέον σημείο αναφοράς για την ανάδειξη των τεχνών και των γραμμάτων, του πολιτισμού και της παράδοσης, μέσα από συλλογικές δράσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Εμείς, ως Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εργαζόμαστε για τη διαρκή προβολή του πολιτιστικού αποθέματος σε κάθε πτυχή του, σε συνεργασία με όλους τους φορείς δίνοντας βήμα σε καλλιτεχνικές προσπάθειες και καινοτόμες ιδέες.

Θα ήθελα να συγχαρώ όλους τους συντελεστές και να ευχηθώ καλή επιτυχία και καλή περιήγηση στην έκθεση.

Αθηνά Αηδονά

Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας

Η Κάθαρσις

Η έκθεση «Κάθαρσις» προέκυψε από το ενδιαφέρον για το γενικό πεδίο του δημόσιου χώρου και καρποφόρησε ως μια ιδέα σύνδεσης Περιφερειακών Ενοτήτων σε μια εικαστική δράση. Για τον λόγο αυτό δημιουργήθηκε μια ομάδα συναδέλφων από τέσσερις περιφερειακές ενότητες (Αθήνας, Σύρου, Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλονίκης) που προσπάθησαν να παραγάγουν ένα καλλιτεχνικό δρώμενο χωρίς την απαραίτητη προϋπόθεση να είναι εικαστικοί, παράλληλα με την πρόθεση για εξωστρέφεια και συνεργασία με άλλους φορείς.

Συγκεκριμένα η Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ) σε συνεργασία με το ΣΤ' Εργαστήριο Ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών καθώς και με σπουδαστές της Σχολής Χορού του Ωδείου Αθηνών πραγματοποίησε τον Ιούνιο του 2025 την πρώτη έκθεση «Κάθαρσις» στον χώρο του πρώην Δημοσίου Απολυμαντηρίου – Λυσσιατρείου επί της Ιεράς Οδού στην Αθήνα. Τα καλλιτεχνικά μέσα που αγκαλιάζονται είναι ποικίλα και περιλαμβάνουν - μεταξύ άλλων - ζωγραφική, εγκαταστάσεις, performance.

Τα Απολυμαντήρια αποτελούν κτήρια με έντονο το στοιχείο της δημόσιας ιστορίας και μνήμης ταυτόχρονα όμως και φορείς προσωπικών ιστοριών, καθώς υπήρξαν χώροι υποδοχής επιβατών που προέρχονταν από λιμάνια στα οποία άκμαζε η πανούκλα όπως και χώροι για την ιατρική εξέταση των ιεροδούλων.

Ως συνέχεια της αντίστοιχης έκθεσης της Αθήνας, και με την προοπτική μιας περιοδεύουσας έκθεσης που θέτει ως γενικό στόχο να ταξιδέψει σε τόπους ιστορικά συνδεδεμένους με απολυμαντήρια, επόμενος σταθμός είναι το κτίριο Κ3 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη τον Φεβρουάριο 2026. Με την συμμετοχή έργων από δύο εργαστήρια της Σχολής Καλών Τεχνών της Θεσσαλονίκης, φιλοδοξούμε να αναπτύξουμε για άλλη μια φορά, καινούργιες καλλιτεχνικές αναγνώσεις για το δημόσιο πεδίο.

Κωνσταντίνα Καραχάλιου

Εικαστικός

ΣΤ' Εργαστήριο

Ζωγραφικής στην Κάθαρσις II

Στα πλαίσια των επικοινωνιακών του δραστηριοτήτων, το Στ' Εργαστήριο Ζωγραφικής της ΑΣΚΤ, πραγματοποιεί κατά καιρούς θεματικές ομαδικές εκθέσεις των φοιτητών, σε συνεργασία με γκαλερί, ιδρύματα, δημόσιους φορείς κλπ, με απώτερο σκοπό την καλύτερη και ουσιαστικότερη κατανόηση του έργου τους από το ευρύτερο κοινό, έτσι ώστε εσείς ως θεατές, να προσπαθήσετε να καταλάβετε τι είναι αυτό που σας αγγίζει στον κάθε ένα δημιουργό και την δική του εικαστική ματιά.

Έτσι λοιπόν το καλοκαίρι του 2025, στο Πρώην Δημόσιο Απολυμαντήριο στην Ιερά Οδό, 13 φοιτητές και φοιτήτριες του Στ' Εργαστηρίου, σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ), εξέθεσαν τα έργα τους, στην εικαστική έκθεση «Κάθαρσις».

Τώρα πάλι, τον Φεβρουάριο του 2026 στην Θεσσαλονίκη, και συγκεκριμένα στο κτήριο Κ3 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και με τη συμμετοχή έργων δύο εργαστηρίων της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ., επαναπροσεγγίζουν την έννοια της Κάθαρσης. Και στις δύο αυτές εκθέσεις, οι καλλιτέχνες θίγουν το ακανθώδες αυτό ζήτημα διερευνώντας το εικαστικά. Διέσχισαν μια τεράστια διαδρομή, αποτελούμενη από τις προσωπικές διαδρομές όλων μας.

Απέδωσαν, με σχέδια, ζωγραφιές, κολάζ, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις, τις πληροφορίες τους από τους χώρους του Απολυμαντηρίου και του κτηρίου Κ3, τις εμπειρίες, και τα συναισθήματα που τους προκαλεί η γενικότερη έννοια της Κάθαρσης. Φανταστήκαμε τα έργα όλων, το ένα δίπλα στο άλλο, όπου η τελική εικόνα αποτελείται από μικρές προσωπικές ιστορίες, με απώτερο στόχο την δημιουργία ενός συνολικού χώρου και χρόνου, ενός οικήματος, μιας πόλης όπου όλοι συνυπάρχουμε παρόντες ικανοί, ζωντανοί και πιο “καθαροί”.

Γιώργος Καζάζης

Εικαστικός, πρώην διευθυντής του πρώην Στ' Εργαστηρίου Ζωγραφικής της ΑΣΚΤ.

Εργαστήριο Γλυπτικής και το 1ο Εργαστήριο Ζωγραφικής της Σχολής Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης

Η έκθεση «Κάθαρσις» στη Θεσσαλονίκη αποτελεί συνέχεια μιας εικαστικής διαδρομής που ξεκίνησε στην Αθήνα τον Ιούνιο του 2025, με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας και με τη συνεργασία του ΣΤ' Εργαστηρίου Ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Η παρούσα έκθεση δεν επιχειρεί να αναπαραγάγει το αρχικό εγχείρημα, αλλά να το μεταφέρει και να το αναπτύξει σε έναν διαφορετικό χώρο, μέσα σε ένα άλλο θεσμικό πλαίσιο, τοποθετώντας τον βασικό προβληματισμό της «Κάθαρσις» στη Θεσσαλονίκη.

Η έκθεση φιλοξενείται στο κτήριο Κ3 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, έναν χώρο διοικητικής λειτουργίας, όπου η δραστηριότητα του δημόσιου θεσμού συνυπάρχει με νέες χρήσεις και μεταβαλλόμενες συνθήκες της πόλης. Σε αυτό το περιβάλλον, η έννοια της κάθαρσις δεν αντιμετωπίζεται ως ιστορική αναφορά, αλλά ως εννοιολογικό και συμβολικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο μπορούν να αναγνωστούν ζητήματα μνήμης, θεσμού, φροντίδας, ελέγχου και τραύματος στον δημόσιο χώρο. Η παρουσία των έργων σε έναν ενεργό χώρο διοίκησης διαμορφώνει μια άμεση σχέση με το θεσμικό πλαίσιο, χωρίς τη μεσολάβηση ενός ουδέτερου εκθεσιακού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, το Εργαστήριο Γλυπτικής και το 1ο Εργαστήριο Ζωγραφικής του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συμμετέχουν με έργα φοιτητών και φοιτητριών των εργαστηρίων. Η συμμετοχή αυτή συνδέεται άμεσα με την εκπαιδευτική και καλλιτεχνική δραστηριότητα των εργαστηρίων και φέρει το έργο των νέων δημιουργών σε έναν δημόσιο χώρο, όπου η καλλιτεχνική πράξη συναντά τη λειτουργία του θεσμού.

Η συνάντηση της Ζωγραφικής και της Γλυπτικής αναδεικνύει διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της ύλης, της επιφάνειας και του όγκου, χωρίς την επιδίωξη μιας ενιαίας αφήγησης. Τα έργα παρουσιάζονται ως αυτόνομες προτάσεις που, μέσα στον κοινό χώρο της έκθεσης, συνυπάρχουν και συνομιλούν, ανοίγοντας διαφορετικές δυνατότητες ανάγνωσης. Η έννοια της «κάθαρσις» λειτουργεί ως κοινός άξονας αναφοράς και όχι ως εικονογραφικό ή αφηγηματικό σχήμα.

Η έκθεση «Κάθαρσις» στη Θεσσαλονίκη συγκροτεί μια συνεκτική παρουσίαση έργων νέων δημιουργών σε δημόσιο θεσμικό χώρο, φωτίζοντας τη σχέση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης με το περιβάλλον της πόλης και τις σύγχρονες συνθήκες παρουσίασης της τέχνης. Χωρίς να προτείνει κλειστές ερμηνείες, διαμορφώνει ένα πλαίσιο πρόσληψης και σκέψης γύρω από τη συνάντηση της τέχνης, του θεσμού και της πόλης.

Μπάμπης Βενετόπουλος, Καθηγητής

Διευθυντής 1ου Εργ. Ζωγραφικής ΤΕΕΤ ΑΠΘ

Διευθυντής ΔΠΜΣ «Τέχνη και Δημόσια Σφαίρα»

Άρης Κατσιλάκης, Αν. Καθηγητής

Διευθυντής Εργαστηρίου Γλυπτικής ΤΕΕΤ ΑΠΘ

Πρόεδρος του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών
της Σχολής Καλών Τεχνών ΑΠΘ

Ανοιχτός χάρτης

«Τα τελευταία χρόνια έσερνα πίσω μου αυτό το βιβλίο με τις πόλεις, γράφοντας που και που ένα κομματάκι κάθε φορά, περνώντας από διάφορες φάσεις [...] Το βιβλίο μου ανοίγει και κλείνει με εικόνες ευτυχισμένων πόλεων που συνεχώς αλλάζουν σχήμα και χάνονται, κρυμμένες μέσα σε δυστυχισμένες πόλεις [...]. Νομίζω πως τρέχουμε πάντα πίσω από κάτι κρυμμένο ή υποθετικό ή δυνητικό, και ακολουθούμε τα ίχνη του, που διαγράφονται στην επιφάνεια του εδάφους...».¹

Με αυτά τα λόγια, ο Ιταλός συγγραφέας Ίταλο Καλβίνο (1923-1985) περιγράφει τη διαδικασία δημιουργίας του πιο γνωστού του έργου, τις Αόρατες Πόλεις (Le città invisibili, 1972), ένα βιβλίο που πραγματεύεται μια σειρά φανταστικών πόλεων, οι οποίες σκιαγραφούνται όχι ως γεωγραφικοί χώροι, αλλά ως συμπυκνώσεις μνήμης, επιθυμίας, σχέσεων και εμπειριών. Μέσα από αυτές τις αφηγήσεις, το βιβλίο ανοίγεται σε έναν στοχασμό για την αρχονική έννοια της πόλης και, έμμεσα αλλά επίμονα, για τις αντιφάσεις και τις αγωνίες της σύγχρονης αστικής ζωής. Κάθε φανταστική πόλη λειτουργεί ως ένα αυτόνομο κεφάλαιο μιας μεγαλύτερης αφήγησης, και έτσι θα μπορούσα να φανταστώ και την Κάθαρσις, μια δράση που ξεδιπλώνεται σταδιακά μέσα από τις διαφορετικές στάσεις της. Κάθε παρουσίαση σε μια νέα πόλη δεν αναιρεί την προηγούμενη· την κουβαλά μαζί της, όπως κουβαλά κανείς ένα βιβλίο που ξαναγράφεται καθώς διαβάζεται.

Η ιστορία της Κάθαρσις, της φανταστικής πόλης του ανοιχτού μας χάρτη, ξεκινά από μια συλλογική πρωτοβουλία. Μια ομάδα εννέα εργαζομένων από τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Ελλάδας —την Περιφέρεια Αττικής, την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας— συναντήθηκε γύρω από μια κοινή επιθυμία: να στοχαστεί και να δημιουργήσει καλλιτεχνικές αφηγήσεις που ανατέμνουν τον δημόσιο χώρο και την πολιτιστική δυναμική των κτιριακών αποθεμάτων της χώρας, θέτοντας τη σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς και την κατοίκηση πολλών φωνών στο επίκεντρο της διαδικασίας. Η πυξίδα αυτής της διαδρομής είναι η επίσκεψη και η πολιτιστική ενεργοποίηση χώρων που φέρουν την ιστορία των απολυμαντηρίων τους. Στις ελληνικές πόλεις των λιμανιών και των συνόρων, τα δημόσια απολυμαντήρια συγκροτήθηκαν από τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα ως κρίσιμες κρατικές υποδομές δημόσιας υγείας. Τοποθετημένα συχνά σε μεταβατικές ζώνες —κοντά στο λιμάνι, στις παρυφές του αστικού ιστού ή δίπλα σε σιδηροδρομικούς κόμβους—, λειτουργήσαν ως μηχανισμοί υγειονομικής άμυνας απέναντι στις επιδημίες, ως φίλτρα εισόδου για πληθυσμούς σε κίνηση: ταξιδιώτες, πρόσφυγες, μετανάστες, εργάτες, καθώς και για αντικείμενα και εμπορεύματα που έπρεπε να υποβληθούν σε απολύμανση. Η λειτουργία τους άρχισε να ατονεί σταδιακά από τα μέσα του 20ού αιώνα με την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, και σήμερα κάποια διατηρούν ίχνη, ενώ άλλα έχουν εξαφανιστεί, και ζουν μόνο μέσα από αφηγήσεις, μαρτυρίες και αρχαιακές καταγραφές.

Η πρώτη παρουσίαση της Κάθαρσις πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2025 στο πρώην Δημόσιο Απολυμαντήριο της Αθήνας, με την ίδια ομάδα των εννέα εργαζομένων, σε συνεργασία με δεκατρείς φοιτήδες και φοιτήτριες του ΣΤ' Εργαστηρίου Ζωγραφικής της ΑΣΚΤ και με τη συμμετοχή σπουδαστριών από τη Σχολή Χορού του Ωδείου Αθηνών. Η έκθεση συνδύαζε ζωγραφική, in situ εγκαταστάσεις, διαδραστικά έργα και παρεμβάσεις, αναδεικνύοντας το ιστορικό και κοινωνικό φορτίο του χώρου, την υλική μνήμη και τις αφανείς διαδρομές των προσωπικών βιωμάτων.

Τον Φεβρουάριο του 2026, η Κάθαρσις ταξιδεύει στη Θεσσαλονίκη, φέρνοντας μαζί της τις αφηγήσεις που συνέλεξε στην Αθήνα, για να κατοικήσει προσωρινά μια νέα πόλη. Η παρουσία της εμπλουτίζεται με τη συμμετοχή δύο εργαστηρίων της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: του Εργαστηρίου Γλυπτικής υπό τον καθηγητή Άρη Κατσιλάκη και του Εργαστηρίου Ζωγραφικής υπό τον καθηγητή Χαράλαμπο Βενετόπουλο, ενισχύοντας τη συνεργατική διάσταση της δράσης. Τα έργα των φοιτητών προέκυψαν έπειτα

από εκτεταμένη έρευνα σε ποικίλες πηγές και αναφέρονται σε όλες τις διαστάσεις και την ιστορία του πρώην Λοιμοκαθακτηρίου της Θεσσαλονίκης, εμβαθύνοντας στις ψυχογραφικές και βιοπολιτικές όψεις του χώρου και της εμπειρίας.

Η Κάθαρσις ΙΙ παρουσιάζεται σε ένα ιδιαίτερο κτίριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στη δυτική πλευρά της πόλης κοντά στο λιμάνι, στην ιστορική περιοχή Μπεχτισιάνρ. Από τα τέλη του 19ου αιώνα και μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, η περιοχή αυτή λειτούργησε ως εθνικός κήπος, δημοφιλές κέντρο κοινωνικής, ψυχαγωγικής και εμπορικής ζωής για τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης συγκεντρώνοντας το κοσμοπολίτικο δυναμικό της πόλης. Καθώς όμως η πόλη εκβιομηχανιζόταν και επεκτεινόταν προς το λιμάνι, η γειτνίαση με τον παλιό Σιδηροδρομικό Σταθμό και η ανάπτυξη βιομηχανικών εγκαταστάσεων μετέβαλαν σταδιακά τον χαρακτήρα της περιοχής, ανοίγοντας το δρόμο για νέες χρήσεις και αστικές συνθήκες.

Διασχίζοντας τον δρόμο της 26ης Οκτωβρίου, η Κάθαρσις ΙΙ κινείται ξανά μέσα σε ένα ιστορικό και πολεοδομικό πλέγμα φορτισμένο από τη μνήμη, με μια πλούσια βιομηχανική και αστική κληρονομιά που συνομιλεί με τις τρέχουσες πολιτιστικές της χρήσεις. Το κτήριο Κ3 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αρχικά στέγαζε το Εργοστάσιο Φωταερίου Θεσσαλονίκης, που ιδρύθηκε το 1888 και παρείχε φωταέριο για τον δημόσιο φωτισμό και τα νοικοκυριά. Ατονεί σταδιακά με την επικράτηση της ηλεκτροδότησης στις αρχές του 20ού αιώνα και καταλύεται οριστικά με τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917. Τα κτίρια αξιοποιήθηκαν μεταπολεμικά για διάφορες δημόσιες και διοικητικές χρήσεις. Από το 1994 τμήμα τους έχει κηρυχθεί διατηρητέο, και από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 ξεκίνησε η αποκατάσταση των όψεων και η ενσωμάτωση σύγχρονων λειτουργιών, μετατρέποντας το παλιό βιομηχανικό συγκρότημα σε χώρο διοίκησης και πολιτιστικής αξιοποίησης.

Σε αυτόν τον χώρο, τον ορατό και τον αόρατο, η Κάθαρσις περιπλανιέται δημιουργώντας δίκτυα που συνδέουν τον έναν τόπο με τον επόμενο. «Ο ορίζοντας θα παραμένει μια σύνθεση μύθου και αρχείου».² Και σε αυτή την πορεία θα βρούμε ό,τι κυνηγάμε στις πόλεις που κατοικούμε: τη μνήμη, το όνειρο, την επιθυμία, την αναπαράσταση και τα σύμβολα.

Δώρα Βασιλάκου

Ιστορικός τέχνης, Επιμελήτρια

¹<https://www.hartismag.gr/hartis-20/afierwma/xartografies-ths-pollaplothtas>

²«Αόρατες πόλεις», η επανεγγραφή μιας περιπλάνησης στο χώρο, Φωτεινή Μαργαρίτη, Χάρτης 20, Αύγουστος 2020

ΕΡΓΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Βασιλική Βαϊτση

*Εντός της αγκαλιάς,
κάθαρση, 2024-2025
ακρυλικό σε καμβά
30 x 24 εκ.*

Μαγδαληνή Μάρη

Σκιές, (Λοιμοκαθακτήριο
Σύρου 1839), 2024
κολάζ, φωτογραφία με
ενσωματωμένη
ζωγραφική σε εκτύπωση
40 x 30 εκ.

Ελένη Κανάκη

Εγκλεισμοί, 2025
(μέρος ζωγραφικής
εγκατάστασης),
λάδι σε χαρτί και ακρυλικό σε
μακετόχαρτο
18 x 15 εκ. το κάθε ένα

Κωνσταντίνα Καραχάλιου

Απολυμαντές, 2025

γλυπτική εγκατάσταση με πλαστικό,
ξύλο, γύψο, led φωτισμό
μεταβλητές διαστάσεις

Οδυσσέας Παπαγεωργίου

Άτιτλο, 2025
φωτογραφία, ψηφιακή εκτύπωση
30 x 45 εκ.

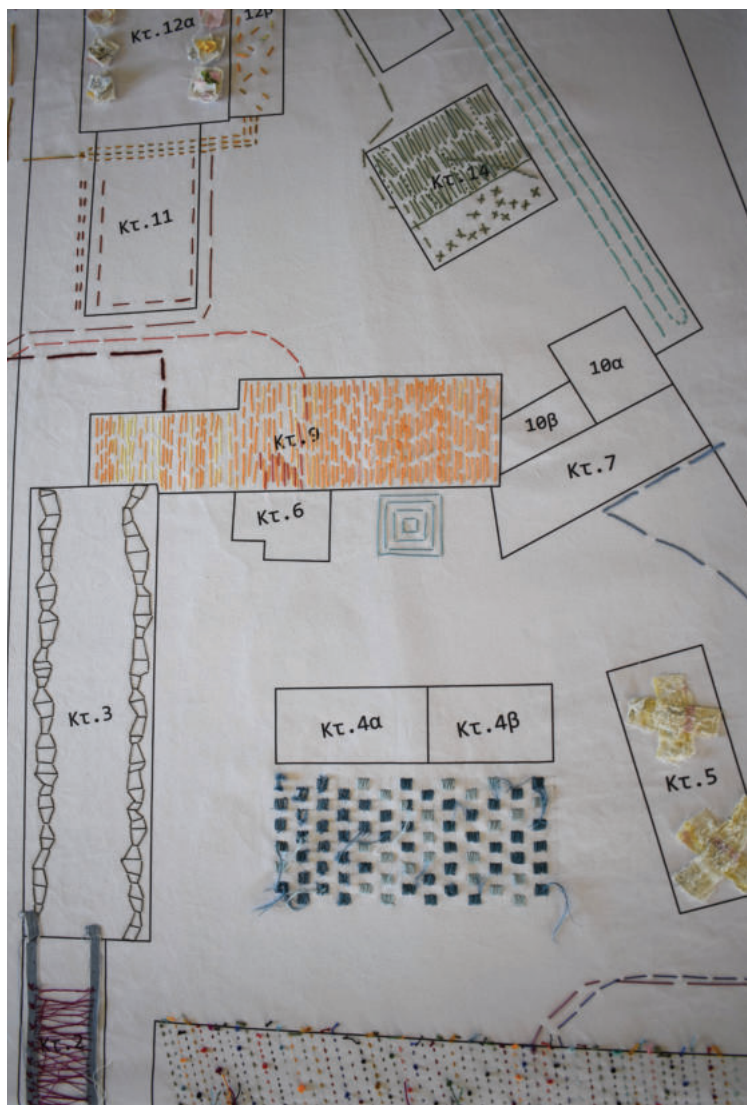
Ελένη Κομίτη

*Το μεγάλο κύμα έξω από το καρά
μπουρνό (μαύρο έμβολο), 2025
Ακρυλικό σε καμβά
40 x 30 εκ.*

Ματίνα Πρωτοψάλτη

Ίχνημα, 2025
νήμα σε ύφασμα
150 x 250 εκ.

Γιώργος Κεβρεκίδης

Understanding of intimacy, 2017
σύνθεση από 9 αυτοπορträίτα
παστέλ σε χαρτί
42 × 29,7 εκ. το καθένα

Γιολάντα Ζιάκα

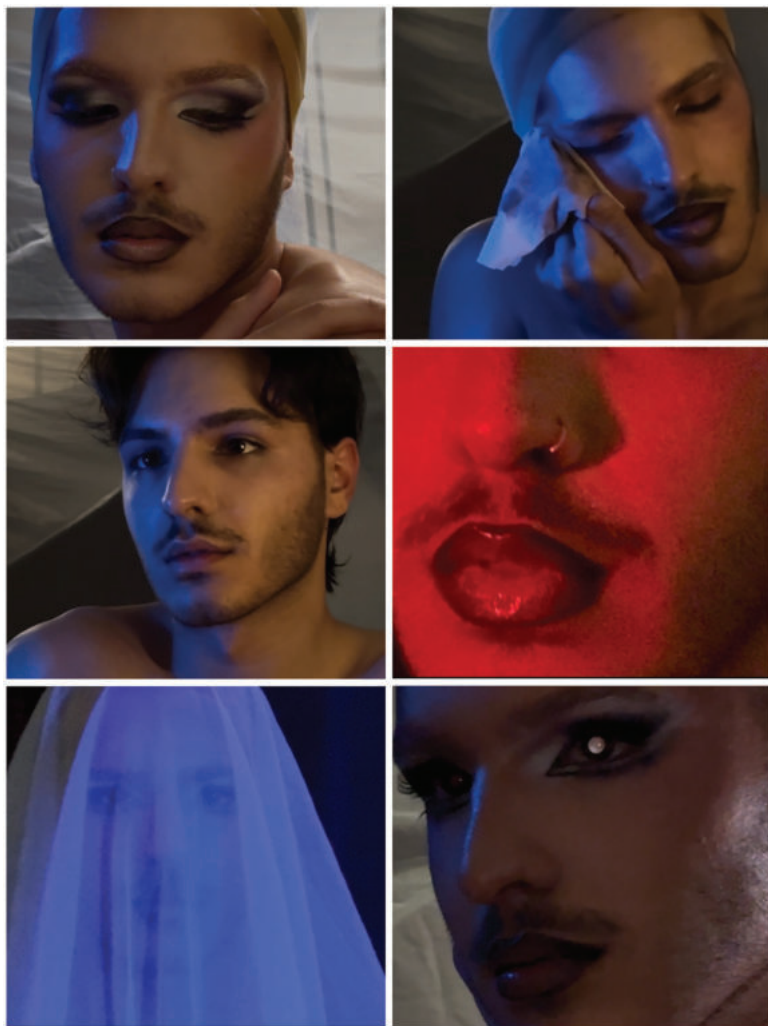
Εντός – Εκτός, 2025
τρίπτυχο, ακρυλικό σε
ύφασμα
80 x 260 εκ.

ΣΤ' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΣΚΤ

**Αλέξανδρος
Τσολάκης**

Αιτίλο, 2025
στιγμιότυπο
βίντεο, 2'

**Κυριακή
Αλεξανδροπούλου**

Μετάβαση 2026
Ξύλο και σύρμα
230 x 135 x 90 εκ.

Γιώργος Τσιάκος, Νίκος Αθανασάκης

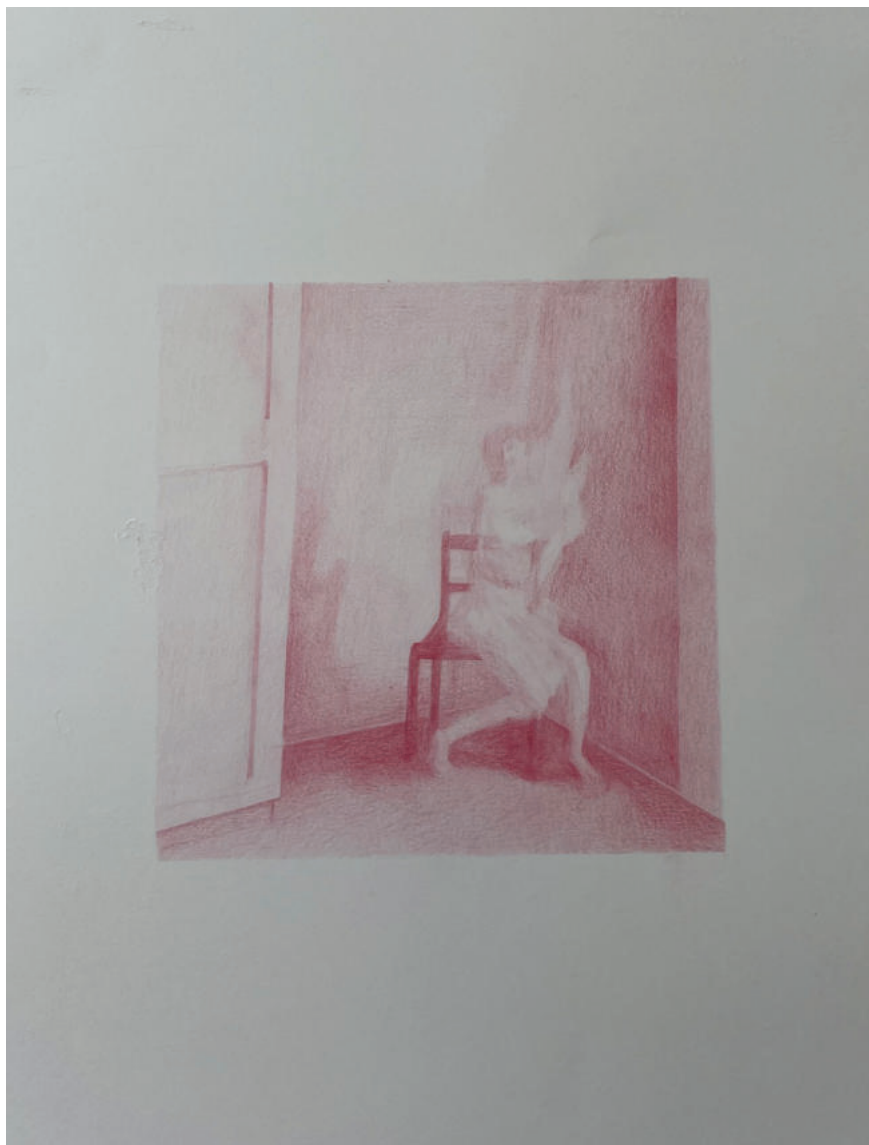
Το χρονικό της κάθαρσης, 2025

HD Video,
colour17'

**Ελισσάβετ
Ελευθεριάδου**

Άτιτλο, 2025
ξύλομπογιά σε χαρτί
45 x 33 εκ.

Αγγελική Θανασά

Praetorium/nunc 2025
αφρός πολυουρεθάνης,
βαμβάκι, χαρτί,
ακρυλικό, μεταβλητές
διαστάσεις

**Σοφία
Καλογεροπούλου**

Scapergoat 2025
Κεραμικό, ακρυλικό σε χαρτί
Διαστάσεις μεταβλητές

Ελένη Καστρινογιάννη

Μαλακό Βάρος 2025

Κεραμικό, μαλλί

Μάλλινη μάζα: διαστάσεις μεταβλητές

Κεραμικό στοιχείο (κουκούλι): 95 × 45 εκ.

**Βασιλική
Κουλιεράκη**

ΑΘΗΝΑ, 2025
Ακουαρέλα
42 x 30 εκ. έκαστο

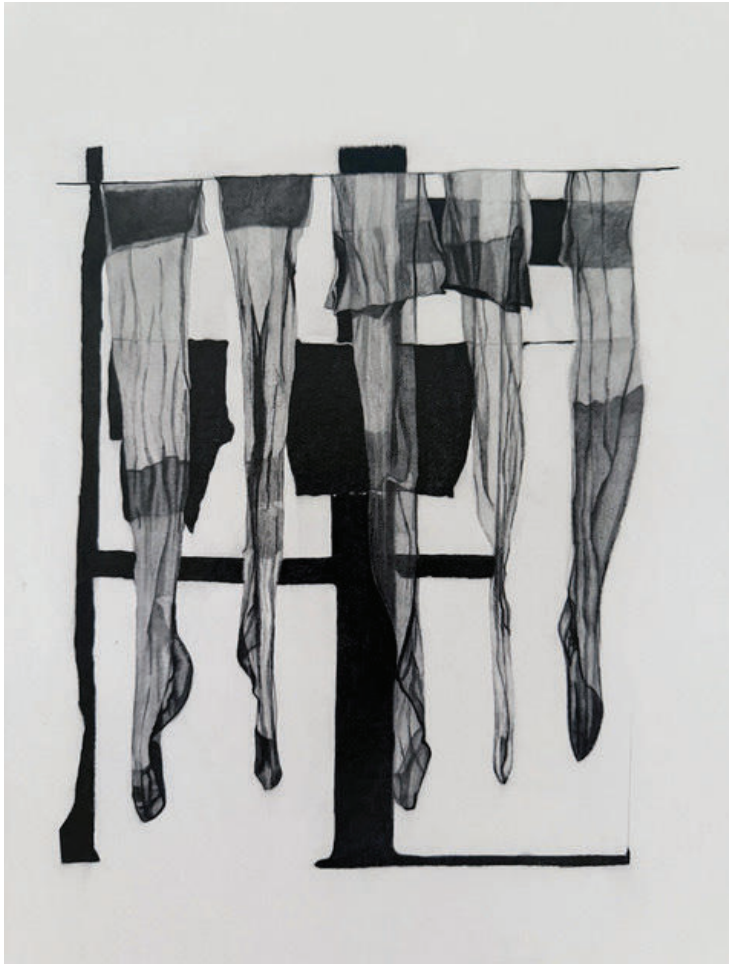
**Στέλιος
Κουρκούλης**

PLACEBO, 2025
ακρυλικά σε μουσαμά
130 x 70 εκ.

Τερψιχόρη Τραχαλάκη

*Πράξη 2, από το Έγω και
το Αυτό, 11 Πράξεις, 2025*
Μολύβι σε χαρτί
42 x 29,7 εκ.

Μανιόλα Σάλα

Αόρατη Μητέρα, 2025
λάδι σε καμβά
30 x 30 εκ.

**Δημητριάνα
Νικολάου**

Άτιτλο , 2025
λάδι σε καμβά,
125 x 95 εκ.

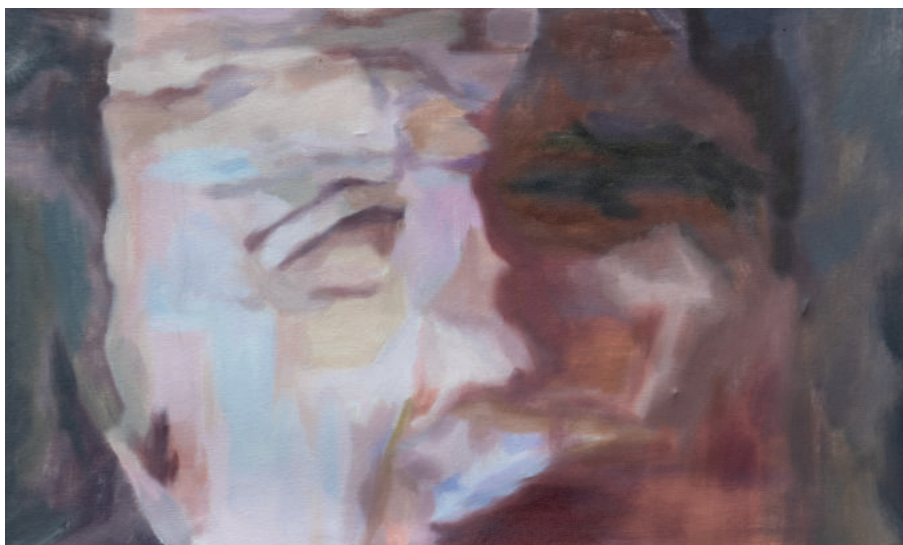
Νεφέλη Φερεντίνου

Άτιτλο, 2025
χαραξη σε ατσάλινο
μαχαίρι
35 x 4,5 εκ.

Ευαγγελία Σταμούλου

Άτιτλο 2, 2025
λάδι σε καμβά
44 x 80 εκ.

Φαίη Σκάρδη

αγαθή συνείδηση - αγαθή
σκέψη, 2025-2026
υδατοδιαλυτικές
ρεπουλίνες σε καμβά
200 x 100 εκ.

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ - ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΑΠΘ**

Ελένη Κουτλή

Μετάβαση, 2025
Σύρμα, γυαλί, νερό
2m x 15cm x 15 εκ.

Έφη Ιορδανίδου

want to rest, want to be innocent,
2026

Βαμβάκι, κέλυφος σαλιγκαριού,
ανθρώπινη τρίχα, πλαστικό, καμβάς
(ύφασμα), κεραμικό, νήμα
43 x 18 εκ.

Ελευθερία Μαδεντζίδου

Πιθάρι V, 2025

Πηλός, οξείδια σιδήρου, γυάλωμα
58 x 46 x 40 εκ.

Αλγιοβάνογλου Δήμητρα

«το σαρκίο» 2025

Χαρτί, μεταλλική κρεμάστρα
70 x 130 x 34 εκ.

Χρυσάνθη Κυριάκου

απογυμνωση, 2025

Πηλός

Διαστάσεις μεταβλητές

Παναγιώτης Ράπτης

*MONKEY (Mankind Obtains New
Knowledge Every Year), 2025*

Κεραμικό, Γύψος, PVC, Μέταλλο.
50 x 70 x 35 εκ.

Βασιλεία Νικοπούλου

“Δρακόψαρο”, 2024
Μπρούντζος
25 x 15 x 16 εκ.

Κωνσταντίνος Μακατσώρης

Απιτλο, 2026
Κεραμικό
40 x 35 x 20 εκ.

Δημήτρης Νικολακάκης

Χωρίς τίτλο, 2025

Κινητικό γλυπτό. Ηλεκτρικός
μηχανισμός, αντλία, μέταλλο,
ύφασμα, ενυδρείο
132.5 x 25 x 45 εκ.

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
1 - ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΑΠΘ**

Αντιγόνη Τσίνταλη

Εργόχειρο, 2025

Υψιτυπία

Κινέζικο χαρτί, ακρυλικό

μελάνι χαρακτηριστικής

148 × 50 εκ.

Δήμητρα Υφαντίδου

Χωρίς τίτλο, 2026

Εγκατάσταση Διαφανής
μεμβράνης
60 × 86 × 15 εκ.

Ζωή Δαλίδου

Panegyric, 2025

Λάδι σε καμβά

150 × 150 εκ.

**Ιολάνδα
Εμμανουηλίδου**

Χωρίς τίτλο, 2025
Ύφασμα, κλωστή, βαμβάκι
47 × 22 × 0,5 εκ.

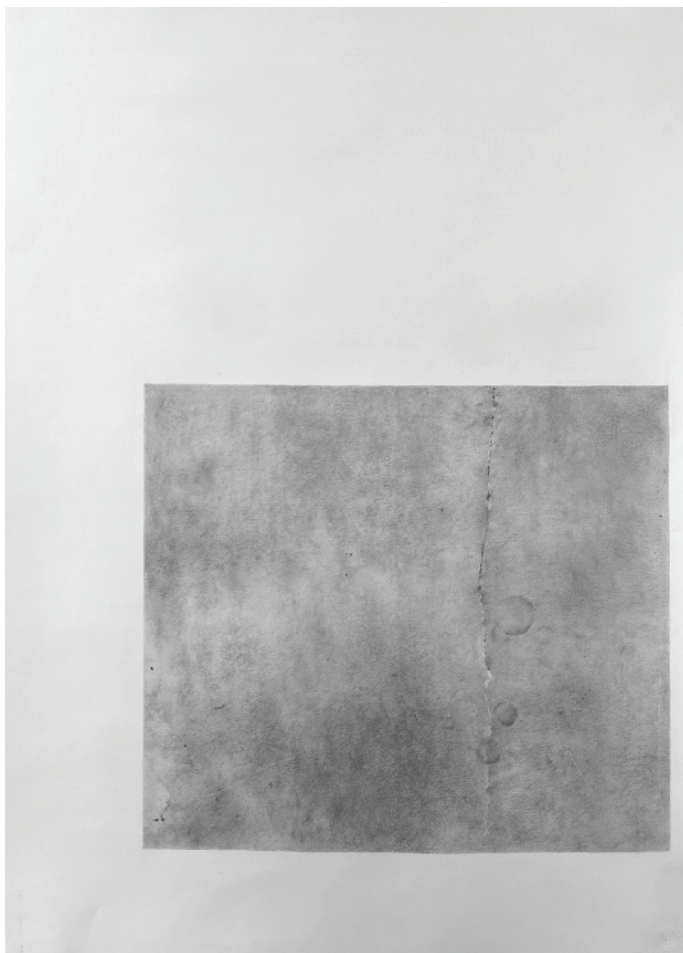
Κυριακή Ευαγγελούδη

Προτασιακή λογική, 2025
πλαστικός κουβάς, πηλός,
μαρκαδόρος
32× 36× 34 εκ.

Δανάη Μπρέκη

Επιφάνεια Ι, 2025
Μολύβι και
κάρβουνο σε χαρτί
50 × 70 εκ.

Διοργάνωση

Ο.Σ.Υ.Α.Π.Ε.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με την αιγίδα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Συνεργάτες έκθεσης

ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ - Α.Π.Θ.

Χορηγοί έκθεσης

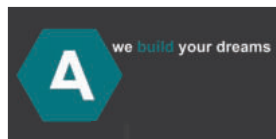
ΟΝΟΜΑ
HOTEL

PORTO PALACE
HOTEL THESSALONIKI

ANATOLI
Hospitality

WHITE
hospitality
group

Χορηγοί εγκαινίων

